Sveriges advokatsamfund
Disciplinnämnden

25/1234

Advokatbyrå har lämnat juridisk rådgivning till ett bolag, varefter advokater vid byrån åtagit sig uppdrag att i tvist företräda motparten till byråns klient. Prövning av huruvida intressekonflikt förelegat och om god advokatsed åsidosatts.

Disciplinnämndens beslut

Anmälan föranleder ingen åtgärd.

Bakgrund

År 2019 förvärvade X [en majoritet] av aktierna i [Holdingbolaget], som i sin tur äger [i stort sett samtliga] aktier i [Dotterbolaget], från [Bolaget] genom ett aktieöverlåtelseavtal. I samband med överlåtelsen ingicks även ett avtal om försäljning av virke (virkesavtalet) och ett avtal om fastighetsreglering (fastighetsregleringsavtalet) mellan [Dotterbolaget] och [Bolaget].

Advokaterna A3, A2 och A1 ("advokaterna"), verksamma vid [Advokatfirman], biträdde [Bolaget] i transaktionen och företräder bolaget i nu aktuell tvist mot [Dotterbolaget].

År 2020 förvärvade X en del av [ett utländskt bolag]. I slutet av 2023 beslutade [den berörda staten] om ändringar i [den tillämpliga] regleringen, varefter X från och med årsskiftet 2023/2024 anlitade [Advokatfirman], genom F, som ombud i en investeringstvist mot [den utländska staten] ([investeringstvisten]). [Advokatfirman] frånträdde formellt uppdraget i [investeringstvisten] i oktober 2025.

Under 2024 uppkom tvistiga frågor mellan [Bolaget] och X/[Dotterbolaget] rörande virkesavtalet och fastighetsregleringsavtalet. X företräds i både [investeringstvisten] och tvisterna mot [Bolaget] av E, D och C.

Ärendet gäller frågan om en intressekonflikt uppstått som utgjort hinder för advokaterna att åta sig uppdraget för [Bolaget], och om så är fallet, huruvida X samtyckt till uppdraget trots föreliggande intressekonflikt.

Anmälan

X har i anmälan som inkom till Advokatsamfundet i maj 2025 och i efterföljande skrifter riktat anmärkningar mot advokaterna angående att [Advokatfirman] trots att de varit anlitade av X för [investeringstvisten] valt att biträda [Bolaget] i tvist mot X:s dotterbolag.

År 2019 förvärvade X aktier i [Holdingbolaget] och [Dotterbolaget] från [Bolaget] genom aktieöverlåtelseavtalet. [Dotterbolaget] är bundet av ett avtal om försäljning av virke till [Bolaget] (virkesavtalet) samt ett avtal om fastighetsreglering (fastighetsregleringsavtalet) som omfattar flera olika områden.

Från och med årsskiftet 2023/2024 anlitade X [Advokatfirman], genom F, som ombud i [investeringstvisten]. [Advokatfirman] har fakturerat X [ett angivet belopp] för detta uppdrag. I samband med att X anlitade [Advokatfirman] genomförde byrån en jävskontroll och meddelade att ingen intressekonflikt förelåg.

Tvistiga frågor uppstod mellan X och [Bolaget] med anledning av fastighetsregleringsavtalet och virkesavtalet. I november 2024 meddelade [Bolagets] chefsjurist – utan förvarning – att [Bolaget] beslutat att anlita [Advokatfirman] för att företräda bolaget i den fortsatta hanteringen av virkesavtalet och fastighetsfrågorna. I november 2024 bekräftade advokaterna uppdraget och framförde ett bud till [Dotterbolaget] med en frist om tre veckor och hot om skiljeförfarande vid uteblivet svar.

Advokaterna företrädde därigenom [Bolaget] i en tvist som direkt motverkade X:s intressen, i en situation där [Advokatfirman] parallellt företrädde X i [investeringstvisten].

Relativt kort efter att [Bolaget] i november 2024 meddelat att de anlitat [Advokatfirman] påtalade X:s representant E i ett samtal med F i januari/februari 2025 att X inte kände sig bekvämt med att [Advokatfirman] tagit ett tvistigt ärende mot X. F framförde att [Advokatfirman] inte ansåg att jäv förelåg.

I maj 2025 skickade X:s bolagsjurist D ett mejl till advokaterna med begäran om att dessa skulle frånträda uppdraget för [Bolaget]. I maj 2025 gavs anmälan in till Advokatsamfundet.

I oktober 2025 frånträdde [Advokatfirman] ensidigt uppdraget att företräda X i [investeringstvisten]. X framhåller att detta skedde utan föregående konsultation med X och utan X:s samtycke, och att "pens down"-instruktionen som X gett inte innebar ett de facto-avslutande av uppdraget.

Samtycke

En central fråga i ärendet är huruvida X lämnat samtycke till [Advokatfirmans] parallella uppdrag, vilket advokaterna hävdar. X bestrider att samtycke lämnats.

Det enda uppdrag X kände till när [Advokatfirman] antog uppdraget i [investeringstvisten] i december 2023 var ett uppdrag som A3 hade för [Dotterbolaget] och [Bolaget] att gemensamt företräda dessa inför Lantmäteriet i anslutning till den redan avtalade lantmäteriförrättningen – ett uppdrag X uppfattade som helt otvistigt och av administrativ karaktär.

Vad gäller [Advokatfirmans] jävskontroll visar mejlväxlingen att F drygt ett dygn efter X:s uppdragsförfrågan bekräftade att det inte förelåg någon intressekonflikt, och att det inte finns ett spår av vare sig de påstådda interna diskussionerna, de transparenta övervägandena eller inhämtat samtycke i denna mejlväxling.

[Bolaget] nämndes överhuvudtaget inte vid de telefonsamtal som fördes i anslutning till mejlväxlingen i december 2023. Något samtal om samtycke eller godkännande fördes aldrig, vare sig muntligen eller skriftligen.

X noterar att advokaterna hävdat ett "underförstått samtycke" grundat på att X självmant tagit kontakt med [Advokatfirman] med uppdragsförfrågan. X bestrider detta bland annat då X vid tidpunkten inte kände till [Advokatfirmans] uppdrag för [Bolaget]. Dessutom måste ett samtycke enligt god advokatsed vara uttryckligt.

[Projektet]

Advokaterna använder i sina yttranden begreppet [Projektet] på ett missvisande sätt. [Projektet] var det projektnamn [Bolaget] använde på den auktionsprocess som avslutades 2019 och som resulterade i X:s förvärv av aktierna i [Dotterbolaget]. De uppdrag som advokaterna inrymmer i [Projektet] – inklusive aktieöverlåtelseavtalet, fastighetsregleringsavtalet och "revisionen" av virkesavtalet – var samtliga slutförhandlade och undertecknade i juni 2019 och var avslutade sedan flera år när [Advokatfirman] antog X-uppdraget i december 2023.

Kärnan i X:s argumentation är inte att X saknade kännedom om tvistiga frågor i ett pågående uppdrag, utan att det enda X kände till vid den relevanta tidpunkten var [Advokatfirmans] gemensamma och otvistiga uppdrag avseende lantmäteriförrättningen – och att [Advokatfirman] varken bett om eller fått något samtycke att företräda [Bolaget] mot X.

[Advokatfirmans] rådgivning i [investeringstvisten]

[Advokatfirman] har inom ramen för [investeringstvisten] erhållit information som kan användas mot X i tvisterna med [Bolaget] – bland annat bedömningar av X:s medarbetares styrkor och svagheter, kunskap om hur X resonerar i värderings- och avkastningsfrågor och hur X förhåller sig till risktagande och förlikningsfrågor. De tre personer som hanterar [investeringstvisten] hos X – E, D och C – är desamma som hanterar tvisterna mot [Bolaget].

[Advokatfirman] har fakturerat [ett angivet belopp] för sitt biträde, vilket i sig visar att rådgivningen inte varit av begränsad karaktär. [Advokatfirman] har dessutom fått del av känslig intern dokumentation redan i januari 2024, inklusive X:s interna analyser och beslutsunderlag inför [den aktuella investeringen].

Påstående om processtaktiska motiv

X tillbakavisar advokaternas påstående om att anmälan skulle vara processtaktiskt motiverad. Anmälan föranleds av att en oacceptabel jävssituation föreligger och att advokaternas agerande strider mot VRGA. Beslutet att inge anmälan föregicks av omfattande interna överväganden, bland annat med beaktande av konsekvenserna för den pågående [investeringstvisten].

Sammanfattning

[Advokatfirman] agerar i strid med god advokatsed och advokaterna är skyldiga att frånträda uppdraget att företräda [Bolaget] och [Bolagets] dotterbolag i tvister mot X/[Dotterbolaget].

X hänvisar till disciplinnämndens beslut i ärende 23/1849, där advokaten ålagts frånträde trots att det gått cirka tre år sedan klientrelationen upphörde, och menar att

karenstiden i förevarande fall – med ett uppdrag som varat mer än ett år och innefattat känslig strategisk information – måste vara betydande.

Tvisterna under fastighetsregleringsavtalet och virkesavtalet rör sammantaget [ett betydande belopp].

En aktiv intressekonflikt kvarstår, och det förhållandet att [Advokatfirman] ensidigt frånträtt X-uppdraget påverkar inte denna bedömning. Lojalitetsplikten består efter uppdragets avslutande, och tystnadsplikten saknar bortre gräns.

X begär att Advokatsamfundet förklarar att advokaterna åsidosatt sina förpliktelser som advokater och att advokaterna är skyldiga att genast frånträda uppdraget att företräda [Bolaget] och [Bolagets] dotterbolag i tvister mot X/[Dotterbolaget].

Till stöd härför åberopar X sammanfattningsvis att [Advokatfirman] parallellt företrätt X i en för X väsentlig investeringstvist mot [den utländska staten] och [Bolaget] i tvister mot X:s dotterbolag [Dotterbolaget], vilket strider mot advokatetiska regler om intressekonflikter, att [Advokatfirman] antog X-uppdraget i slutet av december 2023 utan att informera X om eventuella pågående tvistiga uppdrag för [Bolaget] och utan att inhämta X:s samtycke, att [Advokatfirman] inom ramen för X-uppdraget mottagit känslig information från X, samt att inget uttryckligt samtycke inhämtats eller lämnats.

Advokaternas yttrande

Advokaterna har bestritt att de agerat i strid med god advokatsed och anfört i huvudsak följande.

Bakgrund

[Advokatfirman], i synnerhet advokaterna A1 och A3, har en långvarig relation till [Bolaget]. A1 och A3 har företrätt bolaget sedan 2002, alltså i över 20 års tid. [Advokatfirmans] uppdrag i nu aktuellt ärende inleddes redan under 2017 genom en omstrukturering. Omstruktureringen mynnade ut i försäljning av en majoritet av [Bolagets] aktier i [Dotterbolaget] till X genom aktieöverlåtelseavtalet.

[Advokatfirman] öppnade i samband med detta ett internt ärende för transaktionen under [ett projektnamn]. Sedan denna tidpunkt har all tid som [Advokatfirmans] anställda lagt på ärendet, oaktat om det rört renodlade transaktionsfrågor eller tvistefrågor, fakturerats [Bolaget] inom ramen för ett och samma ärende.

Mellan 2020 och våren 2023 förde [Advokatfirman] och X:s ombud löpande diskussioner och förhandlingar rörande framför allt fastighetsregleringsavtalet.

[Dotterbolaget] skickade en skriftlig notifiering till [Bolaget] i maj 2023 och invände mot [Bolagets] förslag på rörliga provisioner med hänvisning till virkesavtalets tvistlösningsmekanism. Hotet om rättsliga åtgärder togs på stort allvar av [Bolaget], som omedelbart skickade vidare brevet till [Advokatfirman]. Tvisten eskalerade därefter ytterligare under hösten 2023. I december 2023 skickade [Dotterbolaget] ytterligare en skrivelse med ytterligare argument i frågan – cirka en vecka innan uppdraget i [investeringstvisten] antogs av [Advokatfirman].

Uppdraget i [investeringstvisten]

I december 2023 kontaktade D hos X F angående [investeringstvisten]. [Advokatfirman] genomförde en sedvanlig konfliktkontroll, inklusive slagningar i konfliktregistret. Denna slagning resulterade i en träff på X som motpart i det pågående uppdraget för [Bolaget], vilket omedelbart utlöste en intern diskussion. De diskuterade om uppdraget för X kunde antas och enades om att frågan för säkerhets skull borde stämmas av med X. Under det efterföljande samtalet kommunicerade D, som kände till uppdraget för [Bolaget], att X inte såg detta som ett hinder mot att [Advokatfirman] antog uppdraget i [investeringstvisten].

Huvudsakligt ombud för aktieägarna i skiljeförfarandet är en internationell advokatbyrå. [Advokatfirman] bistod X med rådgivning som local counsel. Sett till skiljeförfarandets omfattning var [Advokatfirmans] rådgivning mycket begränsad. Teamet från [Advokatfirman] bestod huvudsakligen av F och ytterligare en advokat. Ingen av de tre anmälda advokaterna var involverade i [investeringstvisten].

Ingen intressekonflikt

Ingen intressekonflikt föreligger eftersom [Advokatfirmans] uppdrag för X rör ett local counsel-uppdrag i ett investeringsskiljeförfarande mot [den utländska staten], medan uppdraget för [Bolaget] avser en post-M&A-tvist om fastigheter och virke. Punkt 3.2.2 i VRGA anger att intressekonflikt "kan" föreligga – vilket indikerar att utgångspunkten är att konflikt inte föreligger när motpart biträds i en annan sak. [Investeringstvisten] avser ostridigt en annan sak än uppdraget för [Bolaget].

Disciplinnämndens bedömning är begränsad till en enda fråga – huruvida [Advokatfirman] vid den relevanta tidpunkten hade mottagit information från [investeringstvisten] som är till nytta i tvisten för [Bolaget] på ett sådant sätt att frånträde från det äldre uppdraget är påkallat. Det är tydligt att [Advokatfirman] inte har någon sådan känslig information. Den enda arbetsprodukt som X bilagt yttrandet är en övergripande analys av potentiella påföljder mot [den utländska staten] med stöd av folkrätten, och denna analys har ingen koppling överhuvudtaget till frågorna i tvisten för [Bolaget].

De dokument som X åberopar handlar om due diligence inför X:s [aktuella] investering. Det är uppenbart att denna information inte har någon relevans för uppdraget för [Bolaget], som är en kommersiell svensk tvist om ett virkesköpeavtal och reglering av fastigheter i Sverige.

Det är inte första gången som det antytts att [Advokatfirman] brutit mot god advokatsed inom ramen för uppdraget för [Bolaget]. [Dotterbolagets] VD skickade i december 2024 ett mejl till [Advokatfirman] med påstående om uppdragsrelation med [Dotterbolaget] och krav om utlämnande av handlingar. Det är inte en tillfällighet att den nu påstådda jävsgrunden framfördes relativt kort tid efter detta försök, av ett bolag som – precis som X – företräds av [en annan advokatbyrå].

Samtycke

X kände till de meningsskiljaktigheter som beskrevs som en "tvist" och som fortgick under resten av 2023. När X godtog att uppdraget för [Bolaget] innehades samtidigt av [Advokatfirman], hade X att räkna med att uppdraget för [Bolaget] kunde komma att

innefatta tvistiga frågor som [Advokatfirman], i egenskap av [Bolagets] ombud, är skyldigt att hantera.

Det finns inget krav på att ett lämnat samtycke ska ges skriftligen. Resonemanget vilar på en felaktig föreställning om hur konfliktkontroller och uppdragsavstämningar faktiskt hanteras i praktiken. X hänvisar självt till ett sms från D som ett exempel på hur samtycke kan lämnas. Att X nu väljer att framhålla just detta sms som tillräcklig dokumentation men bestrider att liknande informell kommunikation innebar samtycke i det nu aktuella fallet är inkonsekvent.

I tiden efter det att uppdraget i [investeringstvisten] antogs har korrespondensen angående fastighetsregleringsavtalet och virkesavtalet fortsatt utan att X framfört någon invändning. Det kan alltså inte ha undgått X att [Advokatfirman] företrädde [Bolaget] i tvisten.

I februari 2025 hade F ett samtal med E på X och förklarade bland annat [Advokatfirmans] sedan länge pågående uppdrag för [Bolaget]. E godtog detta. Efter det hörde X inte av sig på ytterligare tre månader – allt medan tvisten i uppdraget för [Bolaget] fortlöpte. Det sammanlagda dröjsmålet från november 2024 till anmälan i maj 2025 uppgår till sex månader.

Först i maj 2025 mottog advokaterna ett mejl från D angående påstådd intressekonflikt. F förklarade under det efterföljande samtalet [Advokatfirmans] syn på konfliktfrågan och upplevde samtalet som konstruktivt. Vad som är ännu svårare att förklara är vad som hände därefter.

I maj 2025 skickade D ett mejl till [Bolagets] chefsjurist G med innebörd att alla tvistefrågor "bör lämpligen tas mellan [Advokatfirman] och [en annan advokatbyrå] intill dess att något annat meddelas". Inget sådant besked har sedan givits. [Advokatfirman] har följaktligen fortsatt att företräda [Bolaget] men slutat arbeta i uppdraget i [investeringstvisten].

Informationsläckage

[Advokatfirmans] roll i uppdraget i [investeringstvisten] var mycket begränsad. X agerade passivt och önskade inte att [Advokatfirman] läste eller kommenterade utkast

till vittnesattester eller "Statement of Claim". Det förhållandet att X utan vidare meddelade "pens down" illustrerar [Advokatfirmans] begränsade roll.

X:s påstådda oro för informationsläckage är grundlös. Vad gäller påståendet om att [Advokatfirman] erhållit bedömningar av X:s medarbetares styrkor och svagheter har [Advokatfirman] varken läst eller kommenterat utkast till vittnesattester. Vad gäller kunskap om hur X resonerar i värderings- och avkastningsfrågor har skadeberäkningen hanterats av en internationell skadeexpertfirma, anlitad av huvudombudet, och [Advokatfirman] har inte deltagit i dessa samtal.

Sammanfattning av bestridandet

Advokaterna har bestritt anmärkningarna enligt följande.

Ingen intressekonflikt. Punkt 3.2.2 i VRGA anger att intressekonflikt "kan" föreligga – inte att den föreligger. Utgångspunkten är att konflikt inte föreligger. De två ärendena delar inte ett enda sakförhållande, rättsfråga eller bevis. [Advokatfirman] har aldrig mottagit information som kan vara till nytta i uppdraget för [Bolaget].

Samtycke genom antagandet av X-uppdraget. X kände till att [Advokatfirman] sedan länge företrädde [Bolaget] i [Projektet] när X-uppdraget antogs. X kan inte retroaktivt villkora detta samtycke av att inga tvistiga frågor uppstår i uppdraget för [Bolaget] – sådana frågor hade X att räkna med.

Muntligt samtycke. Det är ostridigt att samtal ägt rum mellan F och D i december 2023. Det finns inget krav i VRGA eller i praxis på att samtycke ska vara skriftligt – det är ett krav som X konstruerat utan stöd.

Samtycke genom passivitet. X fick i april 2024 ett mejl från A3 där [Advokatfirman] agerade öppet som [Bolagets] ombud i fastighetsregleringsfrågorna. X svarade utan anmärkning. Intensiv skriftväxling pågick under sex månader utan att X framförde att advokaterna borde frånträda.

Processtaktisk motivering. X avvaktade sex månader med att begära frånträde trots påstådd kännedom om intressekonflikten. En ordning där en part kan hålla inne med

en jävsinvändning och aktivera den vid det processtaktiskt mest skadliga tillfället kan inte vara förenlig med det ändamål jävsreglerna är avsedda att skydda.

Frånträde är oproportionerligt. Advokaterna åberopar de faktorer som disciplinnämnden listat som relevanta vid bedömningen av om frånträde ska ske trots jäv: god tro, att ärendet handlagts under beaktansvärd tid och med betydande resurser, samt att kostnaderna och olägenheterna för klienten vid frånträde vore oproportionerligt stora. A1 och A3 har hanterat ärendet sedan 2002. [Advokatfirman] har fakturerat och upparbetat arvoden om [ett betydande belopp] i ärendet. Ett nytt ombud kan inte ersätta den upparbetade kunskapen, och ett frånträde mitt under ett pågående skiljeförfarande med pressad tidplan skulle medföra oproportionerligt stora olägenheter för [Bolaget].

Advokaterna hemställer att disciplinnämnden avskriver ärendet och fastslår att de agerat i enlighet med god advokatsed samt att något frånträde från uppdraget för [Bolaget] inte ska ske. Advokaterna gör vidare gällande att om något uppdrag måste frånträdas ska det vara det senast antagna uppdraget för X – vilket i praktiken redan skett sedan X meddelade "pens down" och [Advokatfirman] formellt frånträdde X-uppdraget i oktober 2025. Advokaterna begär därtill, för det fall frånträde beslutas avseende uppdraget för [Bolaget], att disciplinnämnden klargör under vilka former och vid vilken tidpunkt ett sådant frånträdande kan ske samt att ett eventuellt beslut inte utgör ett permanent hinder mot att [Advokatfirman] åtar sig att företräda [Bolaget] i virkestvisten om och när ett rättsligt förfarande inleds.

För det fall disciplinnämnden, mot advokaternas bestridande, likväl skulle finna att intressekonflikt förelegat och att frånträde är påkallat, vill advokaterna särskilt uppmärksamma nämnden på följande. Det pågående skiljeförfarandet befinner sig i ett kritiskt skede. [Bolaget] har att iaktta fristen i september 2026 för ingivande av inlaga KII, i vilken [Bolaget] ska yttra sig över en omfattande inlaga från [Dotterbolaget]/X, i oktober 2026 för ingivande av ytterligare inlaga (KIII), samt slutförhandling i november 2026. Disciplinnämndens sammanträde i augusti 2026 infaller knappt två veckor innan fristen för inlaga KII löper ut. Ett beslut om omedelbart frånträde vid denna tidpunkt skulle innebära att [Bolaget], med ytterst kort varsel, tvingas byta ombud inför ingivandet av en inlaga som svarar mot en omfattande processskrift. Det kan inte krävas av ett nytt ombud att på denna tid sätta sig in i ett ärende av den

komplexitet och omfattning som förevarande tvist representerar, och risken för att [Bolaget] lider rättsförlust är påtaglig.

Advokaterna hemställer därför att disciplinnämnden, för det fall frånträde beslutas, särskilt uttalar sig om tidpunkten för frånträdets verkställande och att advokaterna tillåts företräda [Bolaget] åtminstone till och med avslutad slutförhandling i november 2026, inbegripet vid ingivandet av inlagorna i september och oktober 2026.

Nämndens bedömning och beslut

X har gjort gällande att advokaterna, som tidigare haft uppdrag för X, åtagit sig uppdrag för X:s motpart [Bolaget] i tvister, vilket medför en intressekonflikt. Advokaterna har bestritt att de agerat i strid med god advokatsed och redogjort för sina överväganden och sitt handlande.

Enligt god advokatsed får en advokat inte anta ett uppdrag om det föreligger en intressekonflikt eller en beaktansvärd risk för sådan. Intressekonflikt kan föreligga bland annat om det finns risk för att kunskap som omfattas av advokatens tystnadsplikt kan ha betydelse i saken. Det är inte bara kunskap om själva uppdraget som kan omfattas. Även kunskap om klientens interna angelägenheter eller om enskilda personers egenskaper kan omfattas, i den mån det kan få betydelse inom ramen för ett annat uppdrag. En intressekonflikt kan vidare föreligga om advokaten biträder eller tidigare har biträtt motparten i annan sak.

I det förevarande fallet har Advokaterna först biträtt [Bolaget] mot X i en företagsöverlåtelse. X har därefter anlitat den advokatbyrå där Advokaterna är verksamma för ett helt orelaterat ärende rörande andra frågor mot en annan part. När nya frågor och tvister sedan uppkom med anknytning till det första ärendet, har Advokaterna biträtt [Bolaget] mot X.

Nämnden noterar att den aktuella situationen uppkommit genom att X, oaktat det första ärendet där Advokaterna varit motpartsombud, anlitat Advokaterna för det andra orelaterade uppdraget. I disciplinärendet har utretts vad det andra uppdraget avser och omfattar.

Utifrån vad som framkommit om det andra helt orelaterade uppdraget anser nämnden att det inte har förelegat en beaktansvärd risk för att kunskap som omfattas av

advokaternas tystnadsplikt kan ha haft betydelse för Advokaternas uppdrag att sedan företräda [Bolaget] med dotterbolag i tvister mot X.

Anmälan föranleder därför ingen åtgärd.